

Svar på fullmäktigemotion: Fullmäktigemotion om att publicera data om inköpsfakturer – Sari Rissanen m.fl.

Fullmäktige 15.12.2025 § 169

Sari Rissanen och 33 andra fullmäktigeledamöter lämnade en motion där de föreslår att Sibbo kommun utan dröjsmål utreder hur data om inköpsfakturer kan öppnas och publiceras årligen som öppen data. Päättös

Fullmäktige antecknade motionen för kännedom.

Bilagor

Kommunstyrelsen 19.01.2026 § 11

Beredare: förvaltningssakkunnig Jonas Kujanpää,
jonas.kujanpaa(at)sipoo.fi

Fullmäktigeledamot Sari Rissanen och 33 andra fullmäktigeledamöter lämnade 15.12.2025 en motion som finns som bilaga.

Föredragande

Kommundirektör Grannas Mikael

Förslag

Kommunstyrelsen antecknar fullmäktigemotionen för kännedom och sänder det till ekonomitjänsterna för beredning. Svaret på motionen ska ges till kommunstyrelsen senast 29.5.2026.

Behandling

Beslut

Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Bilagor

Kommunstyrelsen 24.08.2026 § 203

Beredare: Ekonomidirektör Aleksi Heikkilä, aleksi.heikkila(at)sipoo.fi

Fullmäktigeledamot Sari Rissanen m.fl. lämnade 15.12.2025 en fullmäktigemotion där de föreslår att Sibbo kommun börjar publicera data om sina inköpsfakturer som öppen data således som närmare föreslås i motionen.

Följande kan konstateras av motionen.

Kommunerna har inte nuförtiden en lagstadgad skyldighet att publicera data om inköpsfakturer gällande offentliga upphandlingar och andra köp på sin webbplats eller på andra aktörers plattformar. Talrika kommuner

publicerar dock frivilligt data om inköpsfakturor, dvs. utgående från sina beslut. I publicering och samhörande praxis kan man använda till exempel Finlands Kommunförbund rf:s anvisning från år 2021. Denna anvisning är inte juridiskt bindande, utan en rekommendation.

Finansministeriet har drivit ett projekt 1.11.2023–31.12.2024, där ny lagstiftning gällande det nationella offentliga informationslagret och publicering av den offentliga sektorns data om inköpsfakturor har varit under beredning. Strävan med projektet har varit att uppnå målen i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering som gäller detta. Enligt 3.1 i regeringsprogrammet kommer "offentligheten när det gäller kommunernas och välfärdsområdenas ekonomiska uppgifter, såsom uppgifter om inköpsfakturor, och jämförbarheten mellan den egna produktionen och köpta tjänster förbättras. Det blir obligatoriskt att offentliggöra uppgifter om inköpsfakturor, med beaktande av offentlighetslagens principer." Vidare i 6.2 konstateras det att "det föreskrivs att den offentliga sektorn ska publicera uppgifter om inköpsfakturor öppet och centraliserat utan att det behövs en separat begäran."

Utkasten till lagstiftningen som varit under beredning i projektet är avsedda att framskrida till riksdagen som regeringens proposition hösten 2026. Uppgifter om tidtabellen för riksdagens behandling och ikraftträdelsen av den eventuella nya lagstiftningen och samhörande nya skyldigheter är dock inte tillgängliga vid tidpunkten för beredningen av föredragningslistan.

Oberoende frågor kring webbpublicering av data om inköpsfakturor och eventuella ändringar i lagstiftningen ska det konstateras att kommunernas inköpsfakturor är även vid denna tidpunkt handlingar som omfattas av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och uppgifter som samlas in om dessa handlingar är i regel offentliga uppgifter. Trots att kommunen kan publicera data om inköpsfakturor på sin webbplats eller på en annan plattform, kan kommunen få begäranden om handlingar eller information enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Dessa begäranden ska behandlas och avgöras separat i varje fall enligt nämnd lag.

Stundom kan det finnas sekretessbelagda uppgifter i inköpsfakturor eller deras bilagor, som inte får publiceras på webben eller kanske inte alls överlåtas till utomstående. Sekretessbelagda uppgifter kan till exempel vara personuppgifter av en kommuninvånare som har varit användare eller mottagare av kommunens köpta tjänst eller kritiska uppgifter för organisations- och fastighetssäkerheten och beredskap för undantagsförhållanden.

Tjänsteinnehavarledningen anser att Sibbo kommun inte är förhindrad att publicera data om inköpsfakturor på sin webbplats eller andra plattformar. Begränsningar kring de datasystem som kommunen använder kan dock påverka det exakta innehållet och den exakta formen av de uppgifter som publiceras. Som exempel kan nämnas uppgifter tillhörande analysering av data om inköpsfakturor i den serviceklass som tillämpas i var faktura. Information som kan plockas ut ur datasystem som kan delas till exempel med ett kalkylprogram som en fil som kan öppnas kan för tillfället inte ta fram serviceklassuppgifter specifika till inköpsfakturan, trots att detta är en av de uppgifter som Kommunförbundets anvisning rekommenderar att publiceras.

För det andra ska det nämnas att kommunens datasystem inte kan separera å ena sidan fakturerare som är juridiska personer (t.ex.

aktiebolag, andelslag eller kommanditbolag) och å andra sidan fakturerare som är enskilda näringsidkare (s.k. företagare med firma). Detta är av betydelse eftersom enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning och rättspraxisen samhörande tillämpande av den är enskilda näringsidkares namn och FO-nummer personuppgifter och hör till begränsningar gällande behandling och publicering av personuppgifter (se t.ex. högsta förvaltningsdomstolens prejudikat 31.1.2025, HFD:2025:14). Detta betyder att kommunen ska avlägsna enskilda näringsidkares namn och FO-nummer från data om inköpsfakturer som publiceras på webben, vilket förutsätter avsevärt manuellt arbete.

Eftersom det inte finns ett hinder för att publicera data om inköpsfakturer och eftersom det är möjligt att genom att publicera få de i fullmäktigemotionen avsedda nyttor samt andra nyttor, anser tjänsteinnehavarledningen att motionen kan godkännas och publicering av data om inköpsfakturer kan påbörjas. Ärendet kräver beslut av kommunstyrelsen. Enligt 39 § 1 mom. i kommunallagen (410/2015) ska kommunstyrelsen svara för kommunens förvaltning och skötseln av kommunens ekonomi. Enligt 26 § 1 mom. i Sibbo kommuns förvaltningsstadga leder kommunstyrelsen kommunens verksamhet, förvaltning och ekonomi och enligt 5 § 1 mom. kommunens kommunikation och information. Enligt 26 § 3 mom. i förvaltningsstadgan hör till kommunstyrelsens ansvarsområde dessutom de uppgifter som inte enligt denna eller någon annan stadga hör till ett annat förvaltningsorgans ansvarsområde.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunstyrelsen beslutar att Sibbo kommun börjar publicera data om inköpsfakturer enligt följande principer:

Data om inköpsfakturer publiceras i myndigheten för digitalisering och befolkningsdata Avoindata.fi-tjänst (<https://www.avoindata.fi/sv>) enligt tjänstens anvisning och därtill på kommunens webbplats som en fil som kan läsas med kalkylprogram.

Data om inköpsfakturer publiceras årligen således att den utgångna räkenskapsperiodens uppgifter publiceras så snart som möjligt efter fastställande av bokslutet.

Av den data som publiceras om inköpsfakturer avlägsnas sekretessbelagda uppgifter och andra uppgifter som inte får publiceras.

Den första publiceringen görs i september–oktober 2026.

Kommunen ska i alla situationer uppfölja ändringar i lagstiftningen gällande offentliga upphandlingar och data om inköpsfakturer och beakta eventuella nya uppgifter och skyldigheter. Till exempel om ändringar i lagstiftningen påverkar publiceringskanaler och -metoder som kan användas eller publicering av enskilda näringsidkares uppgifter, ska praxis som följs ändras i enlighet med ändringarna.

Finlands Kommunförbund rf:s anvisning från år 2021 som avses ovan är bifogad till föredragningslistan.

Föredragande

Kommundirektör Grannas Mikael

Förslag

Kommunstyrelsen:

1) beslutar att Sibbo kommun börjar publicera data som rör inköpsfakturer enligt svaret i föredragningstexten ovan; och

2) antecknar svaret för kännedom, ger den vidare till fullmäktige för kännedom och föreslår att motionen härmed är slutbehandlad.

Paragrafen justeras omedelbart.

Behandling Ekonomidirektör Aleksí Heikkilä redogjorde för ärendet vid sammanträdet.

Beslut Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.
Paragrafen justerades omedelbart.

Bilagor

Fullmäktige 07.09.2026 § 59
1250/02.02.00/2025

Kommunstyrelsens förslag

Fullmäktige antecknar svaret för kännedom och beslutar att motionen därmed är slutbehandlad.

Behandling

Beslut Fullmäktige godkände kommunstyrelsens förslag enhälligt.

Bilagor

Bilaga 1 - Motion om att publicera data om inköpsfakturer
Bilaga 2 - Leverantörsfakturer som öppna data 2021